

ประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะมูลฝอย

ขยะมีค่า
ทุกวันนี้ "ขยะ" มีใช้สัมพันธ์กันมาจากการใช้ของในครัวเรือน หรือจากภาคอุตสาหกรรมอีกด้วย แต่ปัจจุบัน "ขยะ" กำลังกลายเป็น "ทองคำ" หรือสิ่งที่มีราคาขึ้นมา คนรุ่นใหม่เริ่มรู้จักการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ มีการนำไปบริจาค และนำไปขาย ซึ่งสร้างรายได้ที่หลายคนคาดไม่ถึง หากสิ่งอื่นใด การคัดแยกขยะ ย่อมเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะได้มีส่วนร่วมช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและโลกของเราอีกด้วย กิจกรรมเหล่านี้มีส่วนร่วมในการจัดการกับขยะอย่างเป็นระบบด้วยการ คัดแยกขยะ

ปริมาณขยะที่จำแนกได้ในปัจจุบัน

30%
วัสดุรีไซเคิล
แก้ว กระดาษ โลหะ พลาสติก และอื่นๆ คัดแยกเป็นประเภท แล้วขายให้ร้านรับซื้อ เพื่อนำกลับไปแปรรูปวัตถุดิบในการผลิตสินค้าใช้ใหม่

50%
ขยะย่อยสลายได้
เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ กิ่งไม้ใบไม้ คัดแยกนำไปหมักทำปุ๋ย ทำชีวภาพ หรือหมักก๊าซชีวภาพ และนำไปขายเป็นอาหารสัตว์ โดยคัดแยกใส่ถุงไว้ต่างหาก เป็นการเพิ่มรายได้ และช่วยลดปริมาณขยะได้อีกกบหนึ่ง

3%
ขยะมีพิษ/ขยะอันตราย
ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ กระป๋องยาฆ่าแมลง สารเคมี สารพิษ มีกับส่วนที่รีไซเคิลได้ และรีไซเคิลไม่ได้ ควรแยกเก็บและส่งให้กรมควบคุมมลพิษ กำจัดอย่างถูกต้องสุขลักษณะ ป้องกันสารพิษรั่วไหลลงดินและแหล่งน้ำ

17%
ขยะทั่วไป
ขยะย่อยสลายยาก เช่น โฟม ใยแก้วเสติก นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในเตาเผา ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ เศษกระเบื้อง กระจก คัดแยกส่งให้กรมควบคุมมลพิษนำไปกำจัด

ขยะมีค่า นำมาใช้ใหม่ ขายได้กำไร สิ่งแวดล้อมสะอาด สัมผัสได้ด้วยตัวเรา

ประเทศไทยมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นมากถึง ๒๗.๐๖ ล้านตัน เมื่อเทียบปริมาณขยะแล้วใน ๑ วัน มีคนทิ้งขยะวันละ ๑.๑๔ กิโลกรัมต่อคน (ข้อมูลจากกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) โดยนอกจากข้อมูลของปริมาณขยะที่พบแล้วยังมีเรื่องของ การทิ้งขยะและกำจัดขยะได้ไม่ถูกวิธี ส่งผลให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและส่งกลิ่นรบกวนต่อพื้นที่อยู่อาศัยโดยรอบปัญหาขยะล้นเมืองในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาที่ยังแก้ไขได้ยากเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มี ความเข้าใจ เรื่องของการคัดแยกขยะ รวมถึงการกำจัดขยะที่ถูกวิธี โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีจำนวนประชากรหนาแน่นจะพบปัญหาการถ่ายเทขยะไม่ทัน หรือการทิ้งขยะไม่เป็นที่ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะสะสมจนกลายเป็นวิกฤตเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยได้ในที่สุด บทความนี้จะมาแนะนำเรื่องการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีโดยเริ่มได้จากตัวคุณเอง เพื่อช่วยในการลดปัญหาขยะล้นเมืองและรักษาสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

ทำไมเราต้องคัดแยกขยะ

หลังจากที่เราทิ้งขยะลงไปในถังแล้ว เรากลับไม่รู้เลยว่าขยะเหล่านั้นอาจจะไปส่งผลกระทบต่อผู้อื่นรวมถึงระบบนิเวศได้ง่ายๆ เพราะขยะหลากหลายรูปแบบจะไปกองทับถมกันโดยที่ไม่ได้ถูกแยกประเภทตั้งแต่แรก สิ่งทีปะปนอยู่ในกองขยะเหล่านั้นก็จะกลายเป็นแหล่งเชื้อโรค และแบคทีเรียขนาดใหญ่ที่สามารถแพร่เชื้อให้กับผู้ที่สัมผัสกับขยะเหล่านี้โดยตรงได้นอกจากนี้ขยะมูลฝอยเป็นขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้งานได้อีก ซึ่งนอกจากจะเป็นของจำพวกพลาสติกที่รีไซเคิลไม่ได้ เศษวัสดุเหลือใช้ เศษอาหาร ยังมีของจำพวกขยะอันตรายที่ถูกทิ้งปะปนไปกับขยะอื่นๆ เช่น ซากเครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แบตเตอรี่ ที่สามารถปล่อยสารเคมีไปปนเปื้อนกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างง่ายดายการสร้างความเริ่มต้นที่ตัวของเราเอง จึงเป็นสาเหตุว่าทำไมเราถึงควรคัดแยกขยะตามประเภทก่อนนำไปทิ้งที่ถังขยะสาธารณะ นอกจากจะเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสาธารณะแล้ว ยังช่วยในเรื่องของการป้องกันปัญหาของขยะที่จะไปทำลายสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ

การคัดแยกขยะตามประเภท

การคัดแยกขยะแต่ละประเภทควรใส่ไว้ในถุงเดียวกัน อาจจะเป็นถุงดำหรือถุงพลาสติกขนาดใหญ่และมัดปากถุงให้สนิท ก่อนนำไปทิ้งที่ถังขยะสาธารณะที่แบ่งประเภทของขยะนั้นๆ ไว้แล้ว ได้แก่

➤ **ขยะทั่วไป**   ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีน้ำเงิน”

ขยะทั่วไปเป็นขยะจำพวกเศษกระดาษ ซองพลาสติก เปลือกลูกอม หรือของจำพวกที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ที่ไม่คุ้มค่ากับการนำไปรีไซเคิล ขยะเหล่านี้จะถูกนำไปกำจัดตามกระบวนการ เช่น การฝังกลบ การเผาด้วยเตาเผาขยะ เป็นต้น

➤ **ขยะเปียก**   ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีเขียว”

ขยะเปียกเป็นขยะย่อยสลายง่ายที่อยู่ในรูปแบบของเศษอาหารที่กินเหลือ วัสดุคิที่เน่าเสียได้ง่าย ผลไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ ซากพืช ซากสัตว์ ที่เมื่อทิ้งไว้ไม่นานจะส่งกลิ่นเหม็นรบกวน ขยะเหล่านี้ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ เช่น การนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

➤ **ขยะรีไซเคิล**   ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีเหลือง”

ขยะรีไซเคิลมักเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วหรือวัสดุเหลือใช้ที่สามารถนำไปเข้ากระบวนการรีไซเคิลได้ เช่น แก้ว กระจก ขวดน้ำ เศษพลาสติก ที่สามารถนำไปหลอมเพื่อแปรรูปสำหรับใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ขยะประเภทนี้จะมีมูลค่าสามารถเก็บไว้ขายให้กับคนที่รับซื้อของเก่า เนื่องจากสามารถนำไปสร้างประโยชน์ต่อได้

➤ **ขยะอันตราย**   ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีแดง”

ขยะอันตรายที่อาจมีสารปนเปื้อนไปกับสภาพแวดล้อมได้ เช่น กระจกสเปรย์ แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เสื่อมสภาพ ควรถูกแยกออกจากขยะทั่วไป เนื่องจากขยะเหล่านี้จะมีสารประกอบทางเคมีอันตรายหลายอย่างที่ต้องถูกกำจัดอย่างถูกวิธี

การลดขยะที่ต้นทาง

ปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากเราทุกคน การช่วยลดปัญหานี้ให้เบาลงได้คือการเริ่มสร้างจิตสำนึกของตนเองก่อนทิ้งขยะทุกครั้ง ควรแยกถังขยะออกไปตามประเภทของขยะ เพื่อการจัดการขยะในขั้นตอนต่อไปที่ง่ายลง โดยสามารถทำได้ตั้งแต่ตัวเอง ครอบครัว และชุมชน ให้มีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีวิธีการลดปริมาณขยะให้น้อยลงได้ด้วยวิธีดังนี้

➤ **ลดการใช้งาน (Refuse)** ด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้บรรจุภัณฑ์ วัสดุห่อหุ้มสินค้า ที่จะสร้างปริมาณขยะเพิ่มขึ้น เช่น ถุงหิ้วพลาสติก กล่องโฟม หรือสิ่งที่ใช้งานได้ครั้งเดียวแล้วทิ้งซึ่งสร้างปริมาณขยะมากขึ้นและย่อยสลายได้ยาก

➤ **นำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse)** การนำบรรจุภัณฑ์ หรือถุงพลาสติกที่ใช้แล้วแต่ยังใช้งานได้อยู่กลับมาใช้ซ้ำ

➤ **นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)** อีกหนึ่งวิธีที่ช่วยลดปริมาณขยะและมลพิษกับสิ่งแวดล้อม โดยการนำของที่ใช้แล้วมาเพิ่มมูลค่า โดยนำเข้าสู่วัสดุกระบวนการผลิตอีกครั้งเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถนำมาใช้งานหรือขายออกสู่ตลาดได้

หลักการคัดแยกขยะ

1) **ขยะอินทรีย์ หรือ มูลฝอยอินทรีย์**
เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้
เศษอาหาร ใบไม้
เศษเนื้อสัตว์ ฝักมันฝรั่ง

2) **ขยะรีไซเคิล หรือ มูลฝอยที่รีไซเคิลได้**
เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋อง
เครื่องใช้พลาสติก
เศษโลหะ อลูมิเนียม ยาง
รถยนต์ ก่ออิฐเครื่องใช้
หมบ เหม ฝักมันฝรั่ง

3) **ขยะอันตราย หรือ มูลฝอยอันตราย**
เช่น หลอดฟลูออโรเรสแนนท์
ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่
กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือ
สารเคมี ฝักมันฝรั่ง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

**ขยะเปียก
WET WASTE**

**ขั้นตอนและวิธีกำจัดขยะอินทรีย์
และขยะที่ย่อยสลายได้**

ขั้นตอนที่ ๑ จัดเตรียมภาชนะมีฝาปิดพร้อมเจาะกันภาชนะ ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีมากก็ใช้ภาชนะที่มีขนาดใหญ่ขึ้นตามความเหมาะสม (ภาชนะที่ใช้อาจเป็นถังพลาสติกหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีฝาปิด)

ขั้นตอนที่ ๒ ซุดหลุมขนาดความลึก ๒ ใน ๓ ส่วนของความสูงของภาชนะ นำภาชนะที่เตรียมไว้ตามข้อ ๑ ไปใส่ในหลุมที่ซุด

ขั้นตอนที่ ๓ นำเศษอาหารที่เป็นขยะอินทรีย์หรือขยะที่ย่อยสลายได้ในครัวเรือนมาใส่ในถังที่ฝังไว้ปิดฝาภาชนะ

ขั้นตอนที่ ๔ จุลินทรีย์ในดิน, ไส้เดือนในดิน จะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก หากต้องการให้ย่อยสลายเร็วขึ้นหรือดับกลิ่นให้เติมสาร EM)

ขั้นตอนที่ ๕ หากมีขยะเปียกที่เกิดขึ้นในครัวเรือน ก็สามารถนำมาเทใส่ลงไปในภาชนะได้จนกว่าจะเต็ม หากปริมาณขยะเปียกเต็ม ก็สามารถนำภาชนะไปดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นในบริเวณพื้นที่ใหม่